

Opěrnou zed' na ostravských Bazalech ozdobí originální dílo Jana „Bogyho“ Lörincze

15.6.2022 - | Krajský úřad Moravskoslezského kraje

Celkem 11 předkladatelů (autorů nebo uměleckých kurátorů) přihlásilo své návrhy do soutěže, jejímž hlavním tématem byla významná transformace města Ostravy a Moravskoslezského kraje, včetně připomenutí nejznámějšího ostravského sportovního klubu FC Baník, který je neodmyslitelně spjat se stadionem Bazaly a který v letošním roce slaví 100. výročí existence

. Soutěž vyhlásilo statutární město Ostrava společně s Moravskoslezským krajem, který je majitelem zdi a následně realizaci díla zadá.

„...Vše začalo prvotním Výkopem (Baník 100let), až pak následoval Velký třesk a vznik života. Fosilní usazeniny překvapí svým hořením prarodinu z Landeku – kámen hoří! Černý kámen svým teplem přitahuje lidi z daleka. Vidina lepšího života. Zkoumání podzemí. Zaslepení červenou vlajkou. Klíč k nové době, a Ostrava dnes.“ Takto Jan Lörincz (Bogy) popisuje dílo, které bylo porotou vybráno jako vítězné zcela jednomyslně. Originalitu celého návrhu doplňuje i způsob realizace. Autor počítá s použitím pigmentu, který bude vytvořen ze stavebního odpadu a odpadů z těžby nerostů v blízkosti dané lokality. S tímto jedinečným procesem budou seznámeni i studenti uměleckých škol. Autor návrhu počítá s organizací workshopu, který technologický postup studentům představí.

V porotě zasedli tři zástupci odborné veřejnosti. Jiří Surůvka, umělec, performer a pedagog, Daniela Rywíková, historička umění a prodávka Ostravské univerzity, a Alexandra Krolíková, kurátorka a novinářka. Dalšími členy poroty byli ustanoveni zástupci obou zadavatelů, Kateřina Šebestová, náměstkyně primátora a Jakub Unucka, náměstek hejtmána.

„Děkujeme za všechny návrhy, které se sešly, představovaly skutečně pestrou škálu možností, od velmi názorných až po ryze symbolické, avšak nápadité a odvážné. Porota i přizvaní odborníci je všechny rádně posoudili, a nakonec jednomyslně vybrali návrh, který je i příběhem našeho města a ohodnotili jej jako vysoce osobitý a originální výtvarný počín. Věřím, že zaujme kolemjdoucí či jedoucí nejen napoprvé, ale naopak dlouhodobě,“ uvedla Zuzana Bajgarová, náměstkyně primátora.

Realizaci uměleckého díla bude financovat Moravskoslezský kraj, který vlastní nejen samotnou zed', ale i přilehlou komunikaci. *„Správa silnic Moravskoslezského kraje už začala s opravou zdi, bylo potřeba odstranit náletové dřeviny a vyčistit bezprostřední okolí budoucího mural artu. Následně bude nutná oprava betonu a spár, očištění celého povrchu, a hlavně jeho impregnace. Připravíme umělcům obří umělecký prostor, který ostravské Bazaly ozvláštní, ale taky ponese svědectví o transformaci, kterou náš region prochází. Oprava zdi by měla být hotová v polovině července, během srpna budou cestující v trolejbusích a autech moci sledovat, jak dílo na zdi vzniká. Hotovo by mělo být v září,“* řekl náměstek hejtmána Moravskoslezského kraje pro průmysl a chytrý region Jakub Unucka a vyčíslil, že opravy zdi vyjdou krajskou kasu na 3,4 milionu korun, další peníze kraj zaplatí za samotné umělecké dílo. *„Původním záměrem byla kombinace malby a popínavých či přepisných rostlin z horní hrany stěny, ale po několika neúspěšných pokusech se musíme spokojit jen s malbou. Moc si přeji, aby veřejnost výsledný a netradiční návrh přijmala a zed' se tak stala novou turistickou atrakcí našeho kraje,“* dodal náměstek hejtmána Jakub Unucka.

Porota ocenila také další soutěžní návrhy. Na 2. místě se umístilo dílo uměleckého kolektivu Petr Lysáček, Vendula Chalánková, Ján Obyšovský, třetí místo obsadil návrh Aleše Veselého. Všechny

návrhy budou v brzké době prezentovány na sociálních sítích města. Mimo oceněné porota vyzdvihla kvalitu a originalitu dalších děl, které by za souhlasu města a autorů mohly být realizovány na jiných místech.

Město Ostrava se zavázalo k podpoře vzniku streetartových děl. Projekt Mural Bazaly tak není jediným počinem, které veřejný prostor obohatí o umělecké dílo. Odborná pracovní skupina Streetart Ostrava ve spolupráci s odborem investičním města nyní připravuje zadání pro mural v aktuálně rekonstruovaném podchodu u zastávky Dřevoprodej jehož realizace proběhne po dokončení stavby začátkem příštího roku. Na základě mapování ploch vhodných k realizaci streetartových děl, které proběhlo za spolupráce s veřejností v roce 2021, dále doporučila stěny ideální pro legální volnou tvorbu. Jednou z prvních vlašovek je plocha na náměstí Jurije Gagarina, kterou rada městského obvodu Slezská Ostrava v půli května odsouhlasila jako plochu legální pro uměleckou tvorbu. V jednání je legalizace dalších ploch v městském obvodu Ostrava Jih.

„Cílem vyčlenění některých ploch k legální tvorbě je nejen estetizace daného místa, ale také předcházení jiným nechtěným intervencím, se kterými se často potýkáme – nelegálním graffiti, jehož systematické odstraňování stojí obce mnoho peněz. Podpora umění ve veřejném prostoru je také prioritou, kterou si město vytyčilo ve strategii rozvoje kultury. Chceme být městem otevřeným a inspirujícím. Například z průzkumu mezi mladými lidmi víme, že estetika veřejného prostoru a pouliční umění je něco velmi žádaného. Studie realizovaná v roce 2021 dokonce specificky uvádí právě podporu legalizace stěn,“ uvedla pro doplnění kontextu náměstkyně Zuzana Bajgarová.

https://www.msk.cz/cs/media/tiskove_zpravy/tiskova-zprava-_opernou-zed-na-ostravskych-bazalech-o-zdobi-originalni-dilo-jana-_bogyho-_lorincze-12297